

Συνέντευξη από την υπεύθυνη για τα προγράμματα Erasmus του σχολείου μας

- **Τι είναι το πρόγραμμα Erasmus σήμερα;**

Το πρόγραμμα Erasmus είναι ένα πρόγραμμα μετακίνησης το οποίο εκπονείται σε πανεπιστήμια και σχολεία. Οι φοιτητές μπορούν να μετακινηθούν σε πανεπιστήμια άλλων χωρών και εκεί να παρακολουθήσουν μαθήματα, τα οποία τις περισσότερες φορές έχουν αντίκρισμα στην εδώ σχολή τους και έτσι μπορούν να τα κατοχυρώσουν. Στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης αφορά τόσο εκπαιδευτικούς όσο και μαθητές. Τους εκπαιδευτικούς αφορά το πρόγραμμα(δράση)ΚΑ1. Αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να πάνε στο εξωτερικό μια εβδομάδα το λεγόμενο πρόγραμμα ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης. Οι εκπαιδευτικοί πηγαίνουν εκεί παρακολουθούν κάποιο σεμινάριο επιμόρφωσης με ποικίλη θεματολογία την οποία επιλέγουν από πριν. Μπορούν επίσης να διδάξουν σε κάποιο σχολείο που έχει το αντίστοιχο με το δικό τους πρόγραμμα. Από την άλλη έχουμε προγράμματα που αφορούν μαθητές οι οποίοι μετακινούνται με τους καθηγητές στο εξωτερικό μια εβδομάδα-συνήθως εμείς επιλέγουμε μια εβδομάδα- πολλές φορές μπορεί να είναι και περισσότερες μέρες. Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με άλλους μαθητές, κάνουν κάποιες δραστηριότητες στην χώρα που θα επιλέξουν, παρουσιάζουν δικές τους εργασίες και παρακολουθούν άλλες.

- **Σε τι αποσκοπεί το πρόγραμμα, όσον αφορά τους μαθητές;**

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με μαθητές άλλων χωρών, όπως είπαμε, σε έναν συγκεκριμένο χώρο (σε σχολείο) υπάρχει αλληλεπίδραση, συζητούν μεταξύ τους, εξασκούν τα αγγλικά τους βλέπουν έναν διαφορετικό τρόπο ζωής, συνήθειες, το πως δουλεύει το εκεί σχολείο . Παλαιότερα προ-Covid εποχής, οι μαθητές είχαν την δυνατότητα να φιλοξενοούνται στα σπίτια μαθητών από το αντίστοιχο πρόγραμμα του εξωτερικού και να φιλοξενούν και οι ίδιοι, μαθητές από το εξωτερικό όταν έρχονται εδώ. Αυτό ήταν μια πολύ καλή εμπειρία για τους μαθητές γιατί πέρα από τον τρόπο λειτουργίας του σχολείου μπορούσαν να δουν και πως ζει μια τυπική οικογένεια π.χ. μια οικογένεια της Τουρκίας, της Ιταλίας,..., να δουν ομοιότητες διάφορες, να υιοθετήσουν πράγματα.

- **Ποιος οργανισμός είναι υπεύθυνος για τα προγράμματα Erasmus ;**

Η ΕΕ είναι υπεύθυνη γι αυτά, είναι αυτή που χρηματοδοτεί τα προγράμματα. Στη συνέχεια οι αντίστοιχοι εθνικοί οργανισμοί της κάθε χώρας είναι αυτοί που τα υλοποιούν και δίνουν τα χρήματα. Στην περίπτωση μας υπεύθυνος οργανισμός είναι το Ίδρυμα Κοινωνικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Αυτό όταν εγκριθεί η αίτηση ενός σχολείου δίνει τα χρήματα. Γενικά όμως η ΕΕ τα δίνει σε κάθε χώρα ανάλογα με τις αιτήσεις που έχουν εγκριθεί.

- **Ποια είναι η διαδικασία ένταξης ενός σχολείου στο πρόγραμμα Erasmus ;**

Υπάρχουν ας πούμε δύο τομείς -αν μπορούμε να τους πούμε τομείς- ο πρώτος αφορά στα σχολεία, δηλαδή ένα σχολείο μιας χώρας έχοντας επιλέξει κάποιο πρόγραμμα, τη δομή του και το στόχο του κάνει αίτηση.

- **Μια αίτηση σε ποιον;**

Το σχολείο αφού συντάξει την αίτηση την υποβάλλει στον αντίστοιχο φορέα της χώρας του, δηλαδή στο *Nasional Agency*, που σε μας είναι το ΙΚΥ. Για παράδειγμα, το πρόγραμμα που τώρα τρέχουμε συντονίστρια χώρα είναι η Ιταλία έχει γράψει την αίτηση, έχει στο μυαλό της πρόγραμμα και ψάχνει να βρει εταίρους πχ. μπορεί να ψάξει στο FB ή επίσης μπορεί να αναζητήσει εταίρους στο *school Gateway* ή μπορεί να συνεργαστεί με παλαιότερους συνεργάτες όπως έτυχε σ' εμάς πολλές φορές. Στη συνέχεια καταθέτει την αίτηση που μετά από αξιολόγηση βγαίνει θετική ή αρνητική, εγκρίνεται ή απορρίπτεται .

Σε περίπτωση που απορριφθεί μια αίτηση συνοδεύεται με επιστολή στην οποία αναφέρονται τα σημεία που έχουν πρόβλημα, δεν ανταποκρίνονται στους στόχους ή τους άξονες που έχει θέσει η επιτροπή. Δίνεται τότε η δυνατότητα να καταθέσει εκ νέου πρόταση. Υπάρχει βέβαια και το ΚΑ1 που σε αυτή την περίπτωση το σχολείο που θέλει να επιμορφωθεί, συντάσσει έκθεση[στο δικό μας υπεύθυνες είμαστε εγώ(Κατσούλη) και η κ. Καραθανάση], την υποβάλλει και αν εγκριθεί μπορούν εκπαιδευτικοί από το σχολείο αυτό να πάνε σε κάποια χώρα να επιμορφωθούν.

Το σχολείο μας αυτή την εποχή τρέχει δύο προγράμματα μικρής κλίμακας, τεσσάρων και δώδεκα μαθητών. Το ένα ολοκληρώνεται φέτος και έχει σχέση με την Τέχνη. Το Μάρτιο θα κάνουμε την τελευταία επίσκεψη στην Ιταλία. Έχει ως θέμα την τέχνη και συμμετέχουν χώρες από την Τουρκία, Λιθουανία, Λετονία, Ιταλία, Κροατία και εμείς. Το δεύτερο είναι το λεγόμενο περιβαλλοντικό πρόγραμμα. Συμμετέχουμε σε αυτό εμείς και οι Ισπανοί με συντονίστρια χώρα την Πολωνία. Έχουμε κάνει κάποιες επισκέψεις με μαθητές και εκπαιδευτικούς. Τους περιμένουμε να έρθουν. Το πρόγραμμα αυτό έχει σεναρία διδασκαλίας που αφορούν στο περιβάλλον που θα τα εφαρμόσουμε σε σχολεία, δημοτικά και γυμνάσια. Παράλληλα υλοποιούμε ένα πρόγραμμα που αφορά εκπαιδευτικούς, εγκρίθηκε και αυτό, και έχει δύο μετακινήσεις, η μία αφορά το μπούλινγκ και θα επιμορφωθούν 4 εκπαιδευτικοί στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στη Βαρκελώνη και το δεύτερο πρόγραμμα που αφορά στη μετακίνηση πάλι 4 εκπαιδευτικών, με περιεχόμενο τον ψηφιακό πολίτη και μαθητή και την τεχνολογία στα σχολεία. Πήραμε μια παράταση γι' αυτά από το ΙΚΥ, να τα πραγματοποιήσουμε την επόμενη χρονιά, γιατί αυτή τη χρονιά κάναμε αρκετά ταξίδια.

- **Ποιες απ' αυτές τις χώρες σας εντυπωσίασε όσον αφορά το εκπαιδευτικό της σύστημα και ποιες οι διαφορές του σε σχέση με την Ελλάδα;**

Έχω επισκεφτεί αρκετές χώρες όπως η Τουρκία , Βουλγαρία , Ιταλία , Ισπανία , Πορτογαλία, Κροατία , Ιρλανδία , Λετονία , Λιθουανία , Γερμανία, Πολωνία και Φινλανδία. Το εκπαιδευτικό σύστημα της κάθε χώρας είναι δύσκολο να το θυμηθώ, όμως μου έκανε εντύπωση γενικά το πώς αντιμετωπίζουν το σχολείο στο εξωτερικό. Το σχολείο έχει ενταχθεί στην καθημερινότητα των μαθητών, το βλέπουν σαν ένα χώρο που έρχονται να δημιουργήσουν και να μάθουν και όχι σαν ένα χώρο που έρχονται να βγάλουν όλο τους τον αρνητισμό. Είναι πλήρως ενταγμένο στην τοπική κοινωνία. Με εντυπωσίασε ότι πολλές φορές τα παιδιά προκειμένου να προετοιμαστούν για το Erasmus αναλαμβάνουν τα ίδια να ασχοληθούν με το θέμα που τους αφορά. Πηγαίνουν το απόγευμα στο σχολείο δουλεύουν μόνα τους, χωρίς επίβλεψη, με μια μικρή επιπλέον βοήθεια- καθοδήγηση των εκπαιδευτικών, αλλά είναι τα ίδια τα παιδιά που το αναλαμβάνουν. Το κυριότερο είναι ότι βλέπουν το σχολείο ως μέρος της καθημερινότητάς τους με θετικό και όχι αρνητικό τρόπο.

Όντως νιώθουμε φτωχοί συγγενείς, έτσι νιώθω όταν βλέπω ένα σχολείο περιποιημένο, καθαρό που τα παιδιά δεν καταστρέφουν τα βιβλία π.χ. μου έκανε εντύπωση στην Πολωνία που πήγα, ενώ το κτήριο του σχολείου ήταν παλιό, ανακαινισμένο εν μέρει, στους τοίχους του υπήρχαν έργα τέχνης από έναν μαθητή του που έγινε ζωγράφος καταξιωμένος και τα έργα αυτά τα είχαν σε τζαμάκια, κρεμασμένα στους τοίχους και κανείς μαθητής δεν τα πείραζε. Εμείς, έχω την εντύπωση ότι θα τα είχαμε ζωγραφίσει, θα τα είχαμε καταστρέψει. Σε όλες του τις γωνιές υπήρχαν έργα Erasmus, με τα προγράμματα, με τις φωτογραφίες τους, με προτζέκτορες, διαδραστικούς πίνακες. Στην Τουρκία π.χ. ήταν 1500 μαθητές και παραπάνω και δεν έκαναν φασαρία όπως εδώ. Επίσης, μου έκανε εντύπωση, η καθαριότητα των σχολείων, η ησυχία, ο σεβασμός προς τους εκπαιδευτικούς που ήταν ουσιαστικός όχι επιδερμικός- τυπικός.

- **Μ' όλα αυτά τα ταξίδια που έχετε κάνει έχετε αισθανθεί ως «φτωχός συγγενής» όσον αφορά, για παράδειγμα την ποιότητα κτιρίων;**

Τα σχολεία τους είναι πραγματικά πλήρως εξοπλισμένα. Έχουν γυμναστήρια που είναι μέσα στο κτίριο, έχουν αίθουσες χημείας, τεχνολογίας... Μπορεί να έχουμε και εμείς αλλά είναι πλήρως εξοπλισμένα σε σχέση με τα δικά μας και δεν γίνονται καταστροφές. Έχουν αίθουσες μαθημάτων. Κάθε καθηγητής δηλαδή έχει τη δική του αίθουσα την οποία μπορεί να την εξοπλίσει. Εγώ για παράδειγμα, ως φιλόλογος, θα μπορούσα να έχω τη δική μου τάξη με τα βιβλία μου, τους χάρτες που χρειάζομαι και οτιδήποτε άλλο. Οι μαθητές έχουν τα ερμάρια τους στα οποία μπορούν να αφήσουν τα πράγματά τους και πηγαίνουν στις αίθουσες ανάλογα με το μάθημα που έχουν. Επίσης έχουν σχολικές καντίνες που μπορούν με μικρό αντίτιμο οι εκπαιδευτικοί και

μαθητές να φάνε. Δεν έχουν το φαινόμενο των φροντιστηρίων που εμάς μας ταλανίζει. Αντίθετα τα παιδιά μαθαίνουν τα πάντα μέσα στο σχολείο. Ακόμη μου άρεσε ότι στο σχολείο που πήγαμε πρόσφατα στη Λιθουανία έχουν γωνίες με πουφ και με τραπεζάκια που μπορούν να κάθονται οι μαθητές στο κενό τους και να συζητάνε. Έχουν βιβλιοθήκη όπου μπορούν ήσυχα να διαβάσουν, όταν έχουν ένα κενό ή όταν λείπει κάποιος συνάδελφος.

- **Άρα αυτό που σας έκανε εντύπωση ήταν το πόσο πολύ εκτιμούν την αξία του σχολείου;**

Ναι, σέβονται το σχολείο. Υπάρχει υπεύθυνος στην είσοδο του σχολείου ο οποίος παρακολουθεί σε οθόνες ό,τι δείχνουν οι κάμερες που υπάρχουν στους διαδρόμους του σχολείου. Έτσι οι καθηγητές μπορούν ανά πάσα στιγμή, την ώρα των διαλειμμάτων, να δουν τι κάνουν οι μαθητές. Αν κάνουν για παράδειγμα κάποια καταστροφή ή αν γίνεται κάτι άλλο και πρέπει να παρέμβουν. Βέβαια δεν υπάρχουν κάμερες μέσα στις αίθουσες, δεν υπάρχουν σε χώρους όπως αποδυτήρια ή τουαλέτες. Στα περισσότερα σχολεία των βαλτικών χώρων - σε αυτά που είδα τουλάχιστον - υπάρχουν κάμερες. Δεν ξέρω, βέβαια, αν αυτό είναι αρνητικό. Εγώ όμως σε κάποιες περιπτώσεις θα το θεωρούσα θετικό.

- **Από την δική σας εμπειρία σε αυτά τα προγράμματα Erasmus, ποια νομίζετε ότι είναι αυτά τα θετικά που όχι μόνο αποκομίζουν οι συμμετέχοντες αλλά και τους ωθούν να λάβουν μέρος;**

Πρώτα πρώτα το ταξίδι ως ταξίδι. Το ότι δηλαδή δίνεται η δυνατότητα σε κάθε μαθητή να ταξιδέψει στο εξωτερικό.

Να τονίσω στο σημείο αυτό ότι με την κα Καραθανάση, γιατί η κα Καραθανάση είναι η συνάδελφος με την οποία εκπονούμε μαζί τα προγράμματα, δηλαδή είναι η δύναμη η οποία με συγκρατεί και με ηρεμεί, έχουμε αποφασίσει ότι στα συγκεκριμένα προγράμματα θα συμμετέχουν όλοι οι μαθητές με κλήρωση. Αυτό μας δίνει και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Θα ξεκινήσω από το μειονέκτημα, γιατί τα πλεονεκτήματα είναι περισσότερα. Όταν, όπως στο τελευταίο πρόγραμμα που αφορά την τέχνη, μας δίνουν ως ερέθισμα έναν καλλιτέχνη, εμείς με βάση αυτόν τον καλλιτέχνη δημιουργούμε κάτι καινούργιο. Στο πρόγραμμα π.χ. στην Τουρκία είχαμε κάποιον τραγουδιστή ή συνθέτη που τους δώσαμε εμείς, εκείνοι επέλεξαν να πάρουν στη μετακίνηση μαθητές που παίζουν κάποιο όργανο ή μπορούν να τραγουδήσουν ή αντίστοιχα να ζωγραφίσουν κάτι, να παίξουν σε ένα θεατρικό. Εμείς δεν το έχουμε αυτό. Επιλέγουμε από τους μαθητές που έχουν δηλώσει και κληρωθεί, γιατί θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία του ταξιδιού όχι μόνο σε έναν καλό μαθητή ή σε έναν ταλαντούχο μαθητή αλλά σε κάθε μαθητή. Βέβαια αυτό πολλές φορές οι μαθητές το εκλαμβάνουν διαφορετικά: ότι πάμε ένα ταξίδι, πάμε μια εκδρομή και άμα χρειαστεί θα δουλέψουμε και λίγο. Αυτή είναι λανθασμένη εντύπωση που πολλές φορές μας φέρνει σε δύσκολη θέση. Από

εκεί και πέρα, τι αποκομίζουν οι μαθητές σε περίπτωση που φιλοξενούνται σε κάποιο σπίτι; Βλέπουν τον τρόπο ζωής της οικογένειας και μπορούν να τον συγκρίνουν με τον δικό μας. Όπως πχ. όταν είχαμε πάει στην Ισπανία. Έτσι βλέπουν τα παιδιά ότι εκεί οι οικογένειες λειτουργούν διαφορετικά σε σχέση με μας. Δηλαδή θα έχουν έτοιμο φαγητό για το μεσημέρι, δεν θα έχουν έτοιμο το πρωινό τους. Επίσης οι μαθητές παίρνουν μια βεβαίωση ότι έχουν συμμετάσχει σε τέτοια προγράμματα, η οποία κάποια στιγμή μπορεί να τους χρειαστεί κάπου ή το Eurorass που πολλές φορές βγάζουν. Βλέπουν επίσης γενικότερα τον τρόπο ζωής στην πόλη που επισκέπτονται και έχουν την ευκαιρία να επισκεφθούν διάφορα αξιοθέατα. Άρα είναι πολλά τα οφέλη.

- **Άρα το κάθε σχολείο του εξωτερικού αποτελεί ένα πρότυπο για το ελληνικό;**

Ακριβώς.

- **Εσείς τι έχετε αποκομίσει από αυτές τις επισκέψεις ;**

Η συμμετοχή μου στα προγράμματα Erasmus, αν θέλετε να μιλάμε σε προσωπικό επίπεδο, πώς βλέπω και το σχολείο και τον εαυτό μου, έχει βελτιώσει τη ζωή μου, την οπτική που βλέπω τα πράγματα. Επίσης έχω κάνει καλούς φίλους και χαίρομαι πάρα πολύ γι αυτό, γιατί με κάποιους συγκεκριμένα έχουμε ένα πολύ ωραίο δέσιμο, περιμένουμε πώς και πώς να βρεθούμε, κάνουμε πια ιδιωτικές επισκέψεις μεταξύ μας. Νιώθω ευτυχισμένη και ευλογημένη. Είναι ένα πολύ ωραίο συναίσθημα που δεν περιγράφεται

- **Έχετε αποκτήσει μια σφαιρική άποψη.**

Και για τη ζωή και για μένα και για πολλά πράγματα!

Όσον αφορά τη σφαιρική άποψη, είναι κρίμα ότι, λόγω του ποσοστού των μαθητών που ταξιδεύουν σε κάθε αποστολή, δεν έχουν όλοι οι μαθητές αυτή την ευκαιρία.

Για μένα θα ήταν το τέλειο να μπορούσαν να συμμετάσχουν όλοι. Όπως και αυτή η προσπάθεια που κάνετε, να προβάλετε τα προγράμματα μέσω του περιοδικού του σχολείου μας. Γιατί πολλές φορές πάλι εδώ βλέπω μια διαφορά με το εξωτερικό. Όταν πηγαίνω σε μια μετακίνηση, το σχολείο που μας δέχεται θα ανεβάσει αποτελέσματα και εργασίες, θα γράψουν άρθρα. Ίσως φταίμε και εμείς σε αυτό που δεν έχουμε βάλει τους μαθητές σε αυτή τη νοοτροπία. Να ξέρουν δηλαδή ότι όταν θα έρθουν θα πρέπει να γράψουν κάτι. Πρέπει ίσως να φτιάξουμε ως σχολείο Facebook ή Instagram και να κάνουμε διάχυση όλων αυτών που αποκομίσαμε. Ό,τι κάνουμε το ανεβάζουμε μόνο στο μπλογκ του σχολείου και αυτό το παραμελούμε καμιά φορά λόγω φόρτου εργασίας. Επομένως για μένα αυτό θα ήταν το ιδανικό. Να γίνεται διάχυση της πληροφορίας και από τους μαθητές και από το περιοδικό του σχολείου. Θα ήταν άρα πολύ ωραίο και επιθυμητό να έχουμε αυτή τη συνεργασία. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα Καραθανάση που μαζί

ξεκινήσαμε όλο αυτό το ταξίδι και πραγματικά πιστεύω ότι αντέχουμε να το συνεχίσουμε.

Σχετικά με το οικονομικό κομμάτι των μετακινήσεων, η δυσκολία που πολλές φορές μας παρουσιάζεται είναι ότι ο οργανισμός, το ΙΚΥ, μας δίνει το 80% του προϋπολογισμού κάθε προγράμματος. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δουλέψουμε και να πραγματοποιήσουμε όλες τις δραστηριότητες με αυτό το 80%. Μόνο που εμείς, εφόσον δεν μας δίνει όλα τα χρήματα, δεν έχουμε που να τα βρούμε. Για κάποια σχολεία του εξωτερικού η κατάσταση αυτή αντιμετωπίζεται εύκολα, γιατί έχουν μια «δεξαμενή» χρημάτων. Εισόδημα από τα πολλά προγράμματα που έκαναν οπότε μπορούν να πραγματοποιήσουν τις δραστηριότητες τους με το 100% των χρημάτων τους. Έχουν λοιπόν μια δεξαμενή χρημάτων και δουλεύουν με το 100% σε αντίθεση με εμάς που τα υπόλοιπα χρήματα, το 20%, έρχεται μετά το τέλος του προγράμματος. Φιλοδοξούμε λοιπόν με την κα Καραθανάση, αν συνεχίσουμε τα προγράμματα, κάποια στιγμή να φτάσουμε και εμείς σε αυτό το επίπεδο και να μην έχουμε ανάγκη αυτό το 20%. Να το διαθέτουμε από κονδύλια που θα έχουμε και στη συνέχεια να συμπληρώνουμε αυτά τα χρήματα στη « δεξαμενή», στον λογαριασμό θα μπορούσαμε να πούμε.

Επιμέλεια συνέντευξης: Ελίνα Κοντομίχη(B1), Αποστόλης Κόκκορης(B3)